

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1447/2022
31.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. и 2. у вези члана 61. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Мирољуба Трајковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Зајечару Кв. 154/2022 од 29.09.2022. године и Апелационог суда у Нишу 5 Кж1 801/22 од 02.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 31.01.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Мирољуба Трајковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Зајечару Кв. 154/2022 од 29.09.2022. године и Апелационог суда у Нишу 5 Кж1 801/22 од 02.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару Кв. 154/2022 од 29.09.2022. године преиначене су у погледу одлука о казни правноснажне пресуде и то: пресуда Основног суда у Зајечару К. 127/2017 од 27.01.2020. године, преиначена пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1. 556/2020 од 06.10.2020. године, којом је окривљени АА због продуженог кривичног дела фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. и 2. и члана 61. КЗ и кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 1. КЗ осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 године, коју ће издржавати у просторијама у којима станује и које не сме напуштати, осим у случајевима предвиђеним Законом који уређује извршење кривичних санкција и пресуда Основног суда у Зајечару К. 309/2020 од 26.10.2021. године, која је преиначена пресудом Вишег суда у Зајечару Кж1. 166/2021 од 28.02.2022. године, којом је окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела пореска утаја из члана 225. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 5 месеци коју ће издржавати у просторијама у којима станује уз примену електронског надзора и новчану казну у износу од 10.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 6 месеци од дана правноснажности пресуде, те је окривљени АА осуђен на јединствену казну затвора у

трајању од 1 године и 3 месеца која ће се издржавати у Заводу за извршење казне затвора и на новчану казну у износу од 10.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу 5 Кж1 801/22 од 02.11.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Зајечару Кв. 154/2022 од 29.09.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда (с тим што бранилац означава да захтев подноси само против првостепене пресуде, али из образложења захтева произилази да се истим побија и другостепена пресуда) захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Мирољуб Трајковић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости као основан и побијане пресуде укине.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву за заштиту законитости истиче да су нижестепени судови, у поступку за изрицање јединствене казне („неправо понављање поступка“), побијаним пресудама повредили принцип „забране преиначења на горе“ - *reformatio in peius*, прописан одредбом члана 453. ЗКП. Наиме, по ставу одбране, нижестепени судови су у поступку за изрицање јединствене казне преиначењем у погледу одлука о казни правноснажних пресуда, окривљеном изrekli строжију кривичну санкцију и то ефективну казну затвора, уместо казне затвора које се извршавају у просторијама у којима окривљени станује и на које је окривљени правноснажно осуђен преиначеним пресудама Основног суда у Зајечару, чиме су нижестепени судови на штету окривљеног изменили наведене правноснажне пресуде Основног суда у Зајечару у погледу кривичне санкције.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 453. ЗКП, која предвиђа забрану преиначења на штету окривљеног, прописано је да ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

По налажењу Врховног касационог суда, нижестепени судови у поступку за изрицање јединствене казне, преиначењем у погледу одлука о казни, ранијих правноснажних пресуда, нису прекршили забрану преиначења на горе (reformatio in peius) прописану одредбом члана 453. ЗКП, обзиром да нису на штету окривљеног АА изменили наведене правноснажне пресуде Основног суда у Зајечару у погледу кривичне санкције, како се то неосновано истиче у захтеву браниоца окривљеног.

Наиме, пресудом Основног суда у Зајечару К. 127/2017 од 27.10.2020. године која је преиначена пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 556/2020 од 06.10.2020. године, окривљени је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 године коју ће издржавати у просторијама у којима станује, а пресудом Основног суда у Зајечару К. 309/2020 од 26.10.2021. године, која је преиначена пресудом Вишег суда у Зајечару Кж1. 166/2021 од 28.02.2022. године, окривљени је осуђен на казну затвора у трајању од 5 месеци коју ће издржавати у просторијама у којима станује, уз примену електронског надзора и новчану казну у износу од 10.000,00 динара, док је у поступку преиначења у погледу одлука о казни наведених правноснажних пресуда Основног суда у Зајечару окривљени АА побијаном правноснажном пресудом осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 3 (три) месеца.

Дакле, из наведеног произилази да окривљеном у поступку преиначења у погледу одлука о казни наведених правноснажних пресуда Основног суда у Зајечару није изречена строжија кривична санкција, већ му је изречена кривична санкција исте врсте - казна затвора и то у краћем временском трајању (имајући у виду збир казни затвора на које је окривљени осуђен преиначеним пресудама Основног суда у Зајечару) и новчана казна, а само је у конкретном случају другачији начин извршења казне затвора, а што не значи да је окривљеном изречена тежа кривична санкција. Ово стога, што издржавање казне затвора у просторијама у којима осуђено лице станује (са или без примене електронског надзора) представља само начин извршења казне затвора, а не другачију кривичну санкцију, у односу на казну затвора, која се издржава у одговарајућој установи за издржавање казне затвора.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**